

Høgskolen
i Innlandet

Studiebarometeret 2023

Høgskolen i Innlandet

Hovedrapport

Innhold

Innledning.....	3
Generelle trekk for HINN.....	3
Tilbakemelding og veiledning – oppfølging fra tidligere.....	4
Faglig og sosialt miljø – oppfølging fra tidligere.....	5
Overordnet trivsel	5
Organisering	8
Undervisning	10
Motivasjon.....	11
Kunstig intelligens	14
Gjennomføring av studieprogrammet	15
Valg av studiested og studieprogram.....	16
Konklusjon	16
Vedlegg:.....	17
Studiebarometerets standard institusjonsrapport for Høgskolen i Innlandet (Rambøll)	17

Innledning

Studiebarometeret er en studenttilfredshetsundersøkelse som har vært gjennomført årlig siden 2014. Undersøkelsen sendes ut til studenter i sitt tredje semester på bachelor og masterutdanninger, og studenter i det niende semester på femårige masterutdanninger.

NOKUT har over tid gjort endringer i spørsmålene som stilles. Dette er også tilfelle i årets undersøkelse. Endringene fra fjoråret hvor spørsmålene om faglig forventning og fysisk infrastruktur ble tatt ut er ikke tatt inn igjen. Nytt av året er at spørsmålet om medvirkning nå er tatt ut. Det innebærer at høgskolen har mistet en indikator for studentmedvirkning.

NOKUT har også lagt til nye spørsmål i årets undersøkelse. Det er lagt til to spørsmålsbatteri om bruk kunstig intelligens. Studiebarometeret spør også om årsak til valg av studiested og studieprogram, og planlagt gjennomføring av utdanningen. Vi ser kort på dette nedenfor.

HINN fikk i år en svarprosent på 34%. Dette er en nedgang på 6% fra 2022. Dette er en stor utfordring og vi ser til dels store forskjeller fakultetene imellom. Konkret betyr dette at vi i år får færre studieprogram som får tilstrekkelig svarprosent til at det genereres rapport. Rambøl har som tidligere levert pdf-rapporter for institusjonsnivå, fakultetsnivå og studieprogramnivå (se vedlegg 1 for institusjonsnivå). I 2022 genererte Rambøl rapporter for 60 studieprogram. I år er dette redusert til 54 studieprogram. I tillegg er det i ferd med å bli mer krevende å bruke resultatet på fakultetsnivå når vårt største fakultet ender med en svarprosent på 21%.

Vi vil under generelle trekk se på utviklingen på noen av de områdene vi har pekt på de siste år:

- Tilbakemelding og veiledning
- Faglig og sosialt læringsmiljø

I kapitlet overordnet trivsel følger vi opp fjorårets analyse og peker på sammenhenger mellom overordnet trivsel og andre indekser i Studiebarometeret.

Vi har valgt å ikke gå nærmere inn på hovedindeksen «Tilknytning til arbeidsliv» i denne rapporten. Dette er fremdeles en utfordring for høgskolen, men vi har valgt å sette fokus på «overordnet trivsel» og de hovedindeksene og spørsmålene med størst sammenheng til denne indeksen.

Vi går til slutt igjennom nye spørsmålsbatterier i årets undersøkelse (Kunstig intelligens, gjennomføring av studieprogrammet og valg av studiested og studieprogram)

Generelle trekk for HINN

HINN opplever en positiv utvikling på hovedindeksene. Vi går frem på alle hovedindekser og har en positiv utvikling sammenlignet med det nasjonale snittet på tre indekser og lik utvikling på resten. Ser vi disse indeksene over et lengre perspektiv kan vi se at vi på alle indekser har opplevd en dupp i tilknytning til pandemien. Samtidig ser vi at nedgangen startet før pandemien for de fleste indeksene. Bunnpunktet varierer noe for de ulike indeksene, men det er «Faglig og sosialt miljø» som har opplevd den største svingningen (med en variasjon på 0,3364), tett fulgt av «Organisering» (med en variasjon på 0,3306).

Vi vil også peke på at HINN har lavere skår på alle hovedindekser sammenlignet med 2018 (2019 for tilknytning til arbeidslivet), bortsett fra «Tilbakemelding og veiledning» hvor vi ser en liten forbedring (+0,1). Følgende hovedindekser har hatt størst nedgang (sortert etter nedgang):

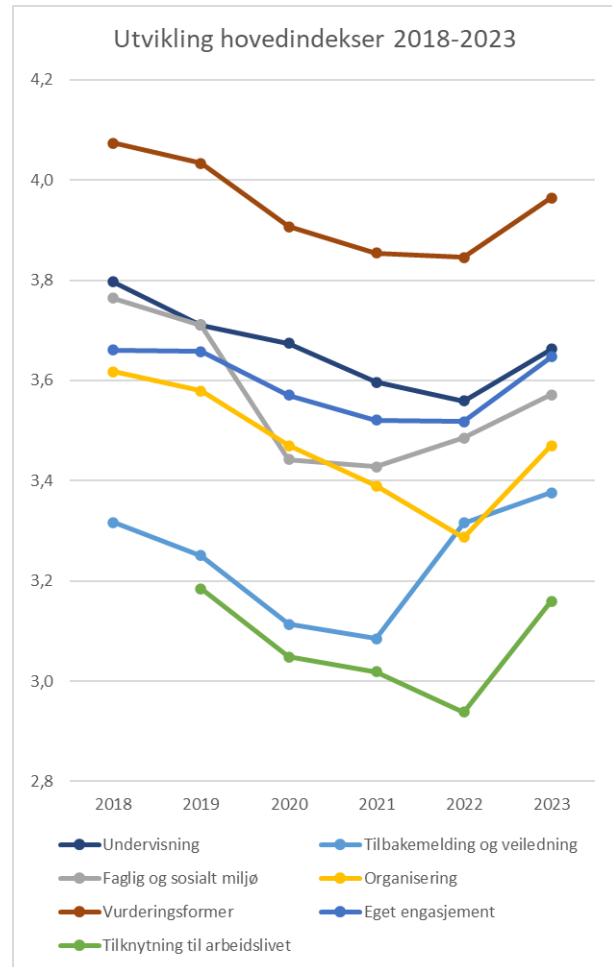
- Faglig og sosialt miljø (-0,1926)
- Organisering (-0,1478)
- Undervisning (-0,1345)
- Vurderingsformer (-0,1093)

Så er det gledelig at vi ser en forbedring de siste par årene hvor alle hovedindekser har en oppgang.

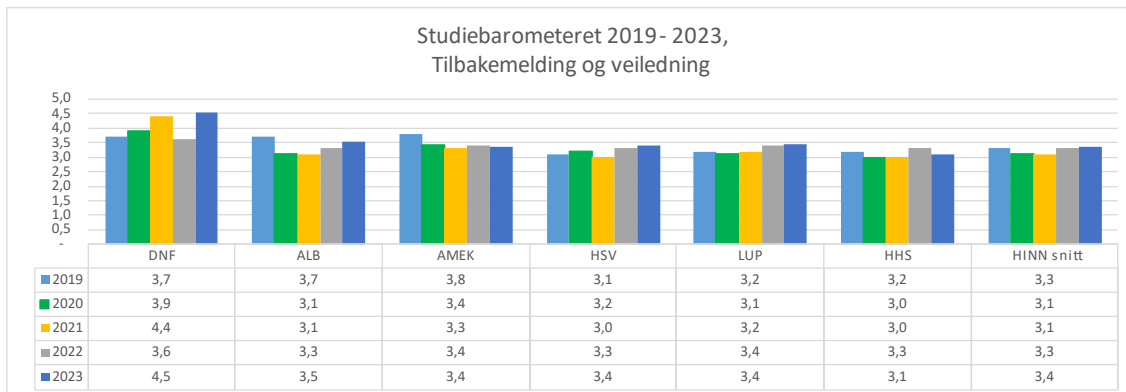
Tilbakemelding og veiledning – oppfølging fra tidligere

Tilbakemelding og veiledning har de siste årene hatt et særlig fokus. Det er gledelig å se at vi har hatt en positiv utvikling med +0,3 siste to år. Vi har også inneværende år styrket oss slik at vi nå har bedre skår enn før pandemien (se figur 2).

Flere av fakultetene har en god utvikling. Vi registrerer at vi nå ligger over snittet for sektoren. Denne hovedindeksen består av fire underspørsmål. Disse er tilnærmet uendret fra fjoråret. Vi ser fremdeles at studentene er mest fornøyde med de faglige ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på studentenes arbeid (3,5). Det er kun i «faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte» vi ser en liten økning med +0,1 til 3,4.

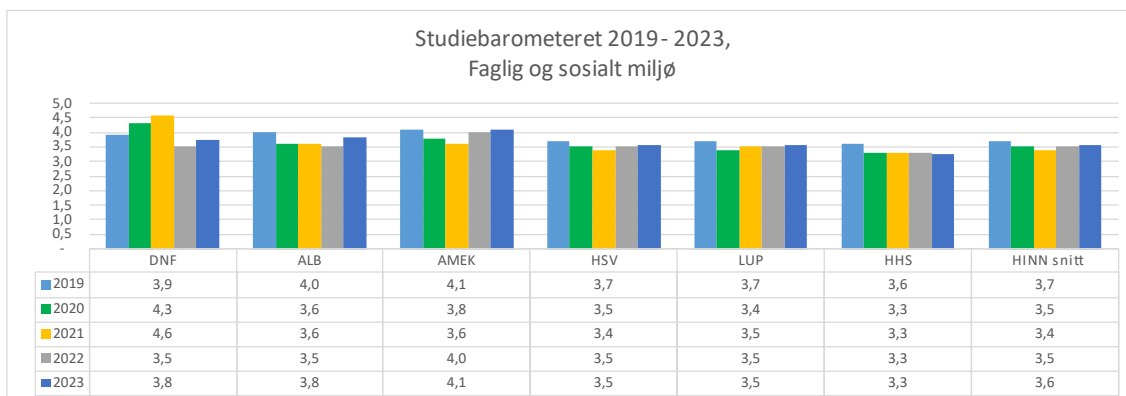
Figur 1 viser HINN sin utvikling på hovedindeksene fra 2018 og frem til i dag (Kilde: Studiebarometeret)

Figur 2 viser hvordan HINN skårer på hovedindeksen "Tilbakemelding og veiledning" i perioden 2019-2023 (Kilde: Studiebarometeret).

Faglig og sosialt miljø – oppfølging fra tidligere

Det er gledelig å se at skåren for faglig og sosialt miljø fortsetter å bedre seg (se figur 3). Vi så en nedgang under pandemien på denne indeksen fra 3,7 til 3,4. Høgskolen skårer nå 3,6 og nærmer seg nivå med før pandemien (2019). Så er det en kjensgjerning at vi så en nedgang også før pandemien (se figur 1).

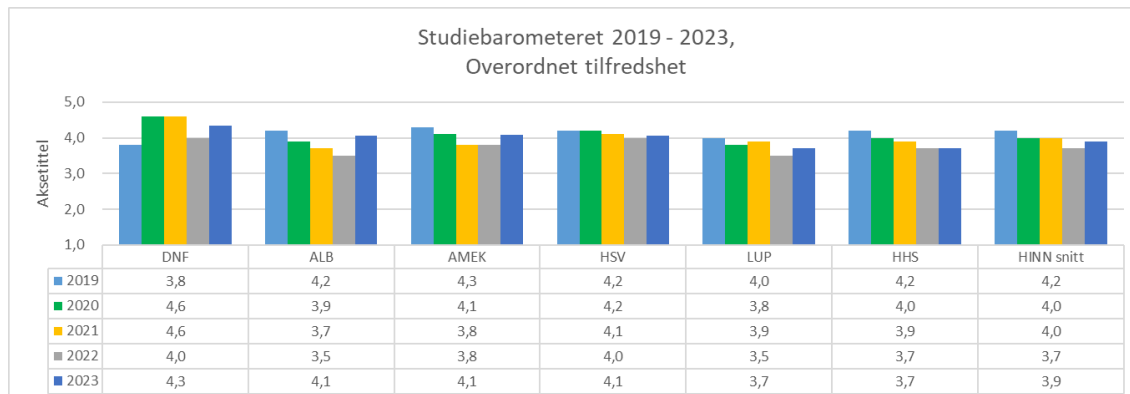
Figur 3 viser utviklingen på Studiebarometeret sin hovedindeks "Faglig og sosialt miljø" de siste fem år (Kilde: Studiebarometeret).

Samtidig ser vi en tilsvarende økning nasjonalt. HINN ligger derfor fremdeles 0,1 under det nasjonale snittet.

Overordnet trivsel

HINN fikk i 2022 en historisk lav skår for overordnet trivsel på 3,7. Dette var en stor nedgang for HINN sin del med -0,3. Nasjonalt falt snittet med -0,2. HINN lå da for første gang lavere enn snittet i sektoren (-0,1).

I år ser HINN en økning til 3,9, noe som er en økning i samsvar med snittet i sektoren.

Figur 4 viser utviklingen på Studiebarometeret sin hovedindeks "Overordnet tilfredshet" de siste fem år (Kilde: Studiebarometeret).

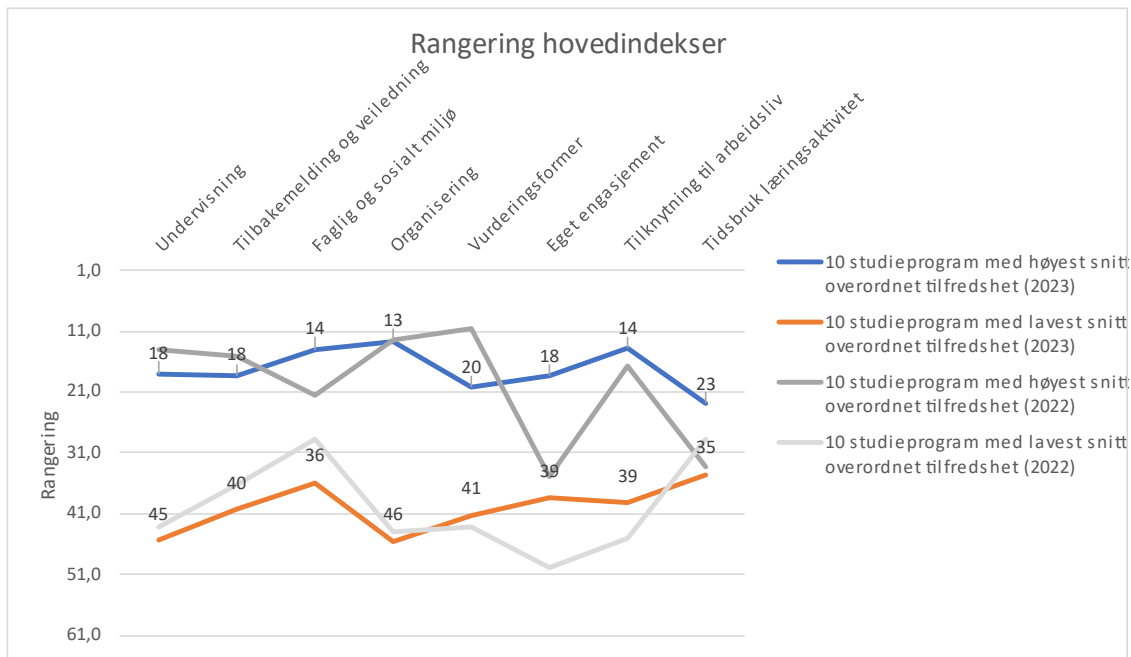
I fjorårets rapport så vi på hvordan indeksen for «Overordnet trivsel» kan knyttes mot flere andre spørsmål og indekser i Studiebarometeret. NOKUT gjorde egne analyser på nasjonalt nivå som viste at overordnet trivsel særlig hang sammen med hovedindeksene «Undervisning» og «Organisering», samt spørsmålet om studentenes motivasjon. Kort oppsummert mente NOKUT at dersom institusjonene ønsker å forbedre studentenes trivsel med studieprogrammet, så er det viktig å sørge for at programmet er godt organisert, og at studentene opplever undervisningen som god¹.

I fjorårets undersøkelse gjorde vi en undersøkelse hvor vi kom frem til samme resultat som NOKUT. Et av tiltakene etter fjorårets kvalitetsrapport var å gjennomføre den samme analysen på årets utgave av Studiebarometeret.

I fjorårets hovedrapport for Studiebarometeret så vi på forholdet mellom de 10 studieprogrammene med høyest og lavest overordnet tilfredshet og hvordan studentene ved disse programmene vurderer de andre hovedindeksene. Grunnlaget utgjøres av de studieprogrammene som har fått tilstrekkelig antall svar til å generere rapport i STAR-datavarehus sin gjengivelse av rådataene (Tableau). Skår på hovedindeksen for alle studieprogram ble rangert fra 1-62 i 2022 og 1-52 (inkluderer en egen gruppe for de studieprogram som har fått for få svar) i 2023. Snittrangeringer² på hver av hovedindeksene for henholdsvis de 10 studieprogrammene med høyest og lavest overordnet trivsel ble regnet ut. Vi rangerte også den gjennomsnittlige tidsbruken på organisert og ikke-organisert læringsaktivitet studentene på disse programmene oppgav.

¹ Hauge, M. S., Bakken, P. og Guajardo, G. (16.02.2023) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser Rapportnummer 2-2023 (lastet ned fra [NOKUT \(2023\) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser. Rapport 2-2023](#)), s. 4.

² Det er metodisk problematisk å bruke gjennomsnitt av rangering på denne måten fordi vi rangerer store og små studieprogram uavhengig av antall studenter på hvert studieprogram. Analysen er dermed ikke på individnivå, og studieprogrammenes størrelse er ikke vektet. Dette innebærer at resultatet kun kan gi en indikasjon.

Figur 5 viser forholdet mellom de 10 studieprogram med høyest og lavest overordnet tilfredshet og hvordan disse vurderer de andre hovedindeksene (Kilde: Studiebarometeret).

I figur 5 har vi lagt inn nye tall fra årets undersøkelse. Vi har valgt å beholde grå linjer fra fjorårets undersøkelse og viser årets tall med blå og rød graf. Den blå grafen viser gjennomsnittlig rangering på alle hovedindekser og tidsbruk for studieprogrammene med høyest overordnet trivsel. Rød graf viser tilsvarende for de med lavest overordnet tilfredshet.

Vi ser noen endringer fra fjoråret:

- Hovedindeksen «Organisering» fremtrer tydeligere som den indeksen studieprogrammer med høy overordnet trivsel rangerer høyt. Rangeringen tyder også på at studenter med lav overordnet trivsel er mer enig i at organiseringen ikke er god nok (lavest rangering).
- «Undervisning» er fremdeles en viktig indeks for å forstå overordnet trivsel, selv om god undervisning rangeres noe lavere. Vi ser nemlig samtidig at studieprogrammer med lav overordnet trivsel mener at heller ikke undervisningen er god (nest lavest rangering).
- Vurderingsformer fremtrer ikke lenger som en så tydelig indeks for å forstå overordnet trivsel.
- I fjor så det ut som studieprogrammer med høy overordnet trivsel brukte mindre tid på læringsaktiviteter enn de med lav overordnet trivsel. Dette er endret i årets undersøkelse.

Vi mener dermed fremdeles at det er grunn til å peke på organisering som en nøkkelfaktor for å øke studentenes trivsel. I tråd med NOKUTs analyse av fjorårets undersøkelse vil vi også peke på undervisning og studentenes motivasjon som viktige faktorer (se nedenfor).

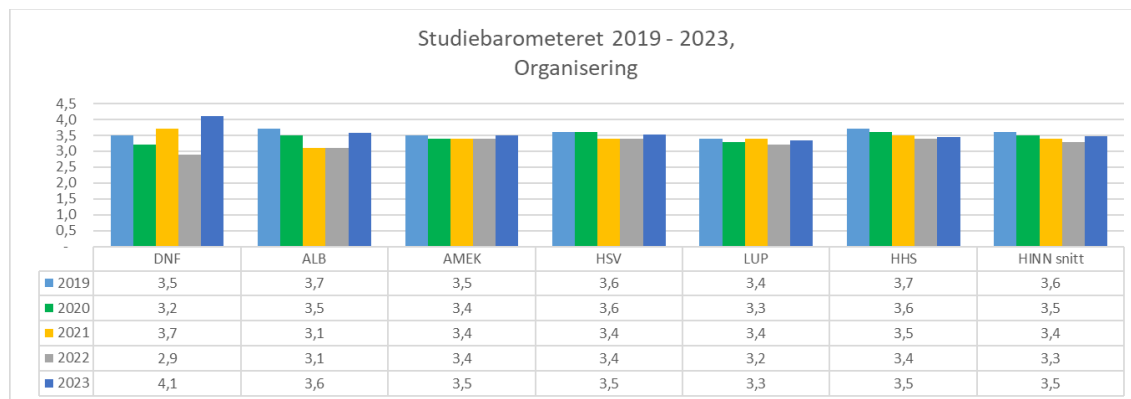
Paradoksalt fremtrer ikke andre indekser som for eksempel faglig og sosialt miljø med like tydelig sammenheng til overordnet trivsel. Det faglige og sosiale miljøet er riktignok viktig for høy overordnet trivsel. Samtidig ser det ut som om man kan oppleve at det faglige og sosiale miljøet er

forholdsvis godt selv om den overordnede trivselen er lav. Det samme gjelder tilknytning til arbeidslivet.

Organisering

Det er gledelig å se at vi går frem med 0,2 på hovedindeksen «Organisering» fra fjorårets tall.

Figur 6 viser utviklingen på hovedindeksen "Organisering" de siste fem år (Kilde: Studiebarometeret)

Samtidig ligger vi fremdeles 0,1 under det nasjonale snittet. Vi ser også at gjennomsnittskåren for hovedindeksen «Organisering» for de 10 studieprogrammene med lavest skår på «Overordnet tilfredshet» er 2,85 (mot 3,77 for de 10 med høyest «Overordnet tilfredshet» (utregningen er gjort på studieprogramnivå).

Ser vi på de fire underspørsmålene som utgjør grunnlaget for denne indeksen går vi frem på alle fire spørsmål, men ligger under snittet i sektoren på 3 av dem:

	Indeks- verdi	Sml. nasjonalt	Sml. 2022
Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet	3,5	-0,1	+0,2
Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet	3,4	-0,1	+0,2
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)	3,4	0,0	+0,2
Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet	3,6	-0,1	+0,2

Det er ikke grunnlag for å si at svaret på noen av disse spørsmålene er likegyldig for studiekvaliteten. Det er heller ikke slik at noen av underspørsmålene peker seg ut særskilt. Høgskolen vil likevel iverksette spesifikke tiltak for å øke kvalitet og tilgjengelighet på informasjon om studieprogrammet i kvalitetsrapport for 2023. Det er også et kontinuerlig fokus på sammenheng i godkjenning av nye og reviderte studieprogram. Et spørsmål er likevel i hvilken grad dette når studenten. Bli det tydelig formidlet hvordan et emne tematisk bygger opp under læringsmålene i studieprogrammet?

Når det gjelder den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet kan dette forstås forholdsvis vidt. Vi mener derfor det er uklart hva studentene legger i spørsmålet. Timeplan og studieplan nevnes som eksempler i spørsmålsstillingen og dette har nok betydning for forståelse, men når Studiebarometeret senere spør om studenten har «ønsker eller ideer som kan forbedre

studieprogrammet» så er det kun 3 av totalt 303 tilbakemeldinger som nevner ordet «studieplan». 3 andre nevner ordet «timeplan». Dette er altså ikke tema som går igjen. Til sammenligning nevnes ordet «praksis» 67 ganger, «undervisning» 44 ganger, og «forelesning» 37 ganger. Ser man derimot nærmere på disse fritekstsvarene er det flere utsagn som kan ha med organiseringen av fremmøte på campus å gjøre. Noen vil ha flere fysiske forelesninger. Noen vil ha dem på samme tid på dagen. Noen vil ha mer undervisning på nett, noen vil flytte en praksisperiode og noen ønsker tidligere informasjon for å kunne planlegge. Det er altså et variert sett av utfordringer som trekkes frem, og disse er ikke nødvendigvis sammenfallende respondentene i mellom. Forutsatt at de tekniske verktøyene fungerer og er selvforklarende spørs det likevel om ikke tidlig informasjon, forutsigbarhet og klargjøring av forventninger til ulike studietilbud (samlingsbasert kontra campusbasert eller nettbasert og hvordan disse er organisert) er viktige grep for å øke studentenes tilfredshet med også den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet. Dette vil til dels dekkes av tiltaket for å øke kvalitet og tilgjengelighet på informasjon om studieprogrammet.

Så kan det se ut som om de såkalt samlingsbaserte utdanningene er særskilt sårbare med tanke på administrativ tilrettelegging. Disse studentene er gjerne i arbeid og det er grunn til å anta at de har høye forventninger til effektivitet når de kommer på samlinger. Et av disse studieprogrammene som har høy svarprosent (72%) og rapporterer om forholdsvis høy overordnet trivsel (3,9), som riktignok går ned -0,2 fra 2022, opplever samtidig en tydelig nedgang på hovedindeksen organisering (-0,4) til 3,2. Ser vi nærmere på underspørsmålene legger vi merke til at «den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet har den kraftigste nedgangen (-0,9) til 2,6. Hele 22 av studentene på dette studieprogrammet har valgt å legge inn et fritekstsvare med forslag til forbedring. En stor del av disse har en eller annen tilknytning til hva som skjer i samlingene. Det er ikke alltid lett å se hva som faktisk menes. Vi vil her trekke frem en student som gir følgende tilbakemelding:

«OPPDATER RIKTIG TIDER I TIME EDIT!!! Håpløst når man må inn i to/tre forskjellige fag for å finne ut når skoledagen starter og slutter.»

Vi har sett på timeplanen i Time Edit og kan se at det er lagt inn bolker hvor det er avsatt tid til konkrete emner. Dette ser man hvis man søker på kull. Søker man på emne får man kun opp ett og ett emne. Tilbakemeldingen kan altså skyldes manglende kunnskap hos studenten om bruk av Time Edit. Utover dette er det et spørsmål om faglærerne faktisk følger timeplanen. En slik tilbakemelding er det dermed kun de som sitter nær på utdanningen som kan vurdere. Når det er sagt er det flere som peker på timeplanen eller mangelen på en slik plan under samlingene:

«Få en timeplan, er veldig diffuse på når og hvor vi skal møte den uka vi er på skolen»

Og:

«Lage en undervisningsplan som viser alle fagene, med tidspunkter når vi begynner og slutter. De lagde det 1.året, da slapp vi å gå frem og tilbake mellom emnene. Vil heller ha med undervisning når vi først er på skolen, enn å ha gruppearbeid over en halv skoledag. Korte ned tiden på gruppearbeid og mer undervisning.»

Vi tolker dette også som en opplevelse av at samlingene ikke er organisert på en effektiv måte. En av studentene sier at:

«Samlingene burde etter min mening vært bedre organisert og lagt opp til mer undervisning og mer diskusjoner rundt teorier og refleksjoner av forelesere. Er for mye fritid for gruppearbeid som ikke blir brukt til noe hensiktsmessig ift læring sett opp imot å lytte til en erfaren foreleser med diskusjoner i klassen.»

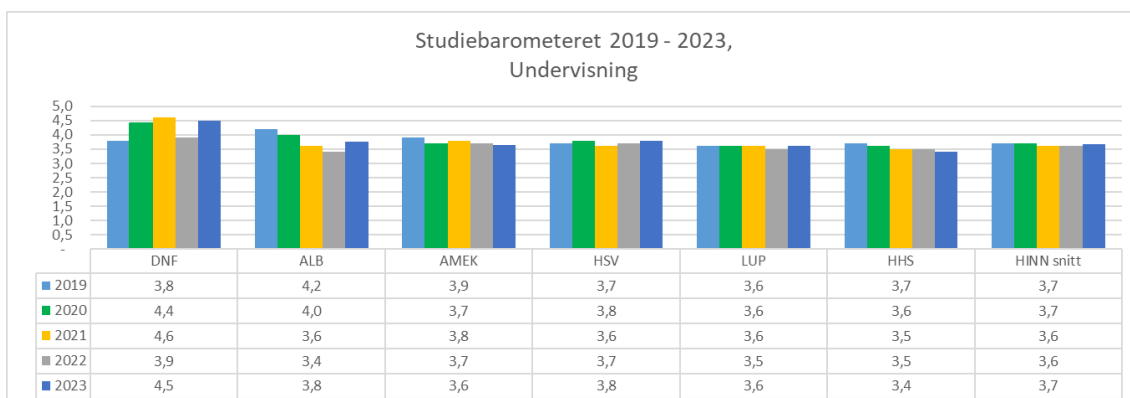
Og en annen:

«Dagene vi har samling burde være mer effektivisert for å få utbytte av dagene.»

Dette gir kun et innblikk i et studieprogram og kan ikke sies å være representativt. Samtidig tror vi at det kan vise hvordan undervisningsform og organisering henger sammen. Det er sannsynlig at en undervisningsform hvor en stor del av studentgruppen er i annet arbeid (betalt arbeid utgjør 18,7 timer per uke for studieprogrammet over), hvor man har forholdsvis få kontaktpunkter, stiller store krav til effektivitet og administrativ tilrettelegging.

Undervisning

HINN har altså hatt en nedgang fra 2018 på hovedindeksen undervisning. Siste år ser vi likevel en økning (+0,1) til 3,7. Dette er gledelig.

Figur 7 viser hvordan HINN med fakulteter skårer på hovedindeksen "Undervisning" i perioden 2019-2023 (Kilde: Studiebarometeret)

Samtidig ser vi at gjennomsnittskåren for hovedindeksen «Undervisning» for de 10 studieprogrammene med lavest skår på «Overordnet tilfredshet» er 2,94 (mot 3,94 for de 10 med høyest «Overordnet tilfredshet» (igjen er utregningen på studieprogramnivå). Det synes altså også her å være en sammenheng med overordnet tilfredshet.

Underspørsmålene til denne hovedindeksen dreier seg om den pedagogiske innretningen av undervisningen og hvorvidt den fungerer i forhold til undervisningens innhold:

	Indeks- verdi	Sml. nasjonalt	Sml. 2022
De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende	3,5	-0,1	+0,1
De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte	3,6	0,0	+0,1

Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt	3,8	0,0	+0,1
Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt	3,7	+0,1	+0,1

Når det gjelder de studieprogrammene med lavest overordnet tilfredshet skårer de i snitt lavest på underspørsmålet «De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende» med 2,74. I NOKUT sin analyse fra 2022 over hva som mest påvirker den overordnede trivselen har de også sett på hvilke enkeltspørsmål som viser størst sammenheng til den overordnede trivselsindeksen. Her er det viktigste spørsmålet «De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende» (etterfulgt av spørsmålet «Jeg er motivert for studieinnsats»)³. Sånn sett stemmer dette med NOKUTs analyse. Går vi inn og ser på frittektsvarene til ett av disse ti studieprogrammene hvor vi har mottatt en del frittektsvar ser vi at 6 av 11 svar kan knyttes opp mot engasjerende undervisning i vid forstand:

«Mange forelesninger er svært teoretiske og flere lærere har ikke svar på hvordan pensum kan knyttes til praksisfeltet når man spør, ... Skulle også ønske vi hadde flere lærere med pedagogisk utdanning eller erfaring fra praksisfeltet fordi de lærerne vi har hatt som har nettopp dette har vært så dyktige og gode forelesere. Vi har lært så mye av de som har erfaring fra feltet selv. Jeg skulle også ønske vi hadde mer student aktiv undervisning som var mindre monolog formet fra forelesers side.»

Og:

«I tillegg burde fagene være mer praksisnære, slik at studie ikke blir for teoretisk, og dessuten gjør det mer vanskelig å knytte det opp mot praksisen vår? Det er viktig å kjenne på mestring og motivasjon ved gjøre noe aktivt og lærerikt.»

Og til slutt:

«For mye, og avansert kunnskap som ikke kan brukes i yrket til senere tid er mange sin oppfatning.»

Igjen er disse frittektsvarene ikke representativt for alle utdanninger ved HINN. Utvalget er gjort for å vise at man med sannsynlighet kan jobbe med den pedagogiske gjennomføringen av undervisningen og derigjennom oppleve større studenttilfredshet. Det er vanskelig å se at det ikke samtidig vil gi høyere kvalitet i utdanningen.

Motivasjon

Studiebarometeret har siden 2014 hatt et fast sett av spørsmål knyttet til eget engasjement. Den overordnede indeksen var stabil for HINN sin del fra 2014-2019 og vekslet mellom 3,8 og 3,7. I løpet av pandemien så vi en nedgang til 3,5 i 2021. Her har vi sett en forholdsvis stor endring de siste to år til 3,7 i 2023. Indeksen er basert på de følgende fire spørsmål:

³ Hauge, M. S., Bakken, P. og Guajardo, G. (16.02.2023) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser Rapportnummer 2-2023 (lastet ned fra [NOKUT \(2023\) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser. Rapport 2-2023](#)), s. 18-19.

- Jeg er motivert for studieinnsats
- Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys
- Jeg møter godt forberedt til undervisningen
- Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy

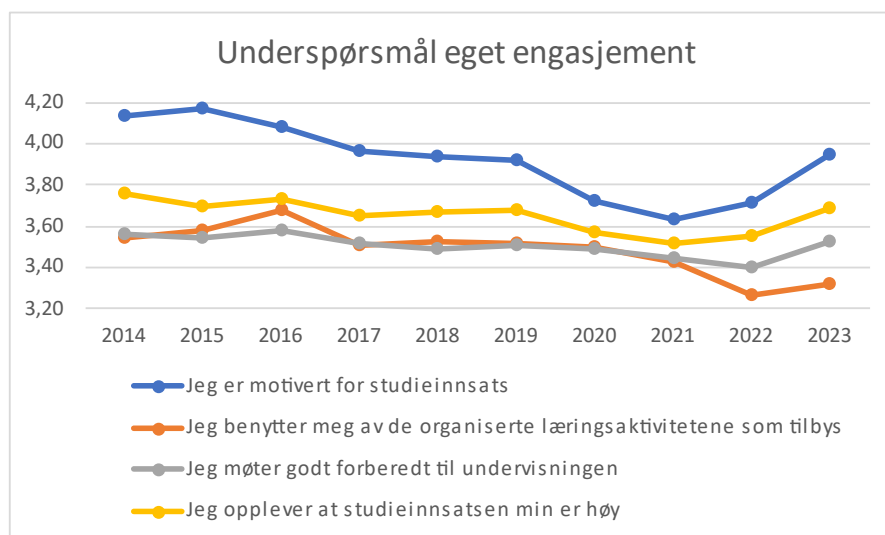
NOKUT trekker frem det første av disse underspørsmålene som svært viktig for overordnet trivsel i sin analyse av Studiebarometeret 2022⁴. Her har HINN en god utvikling. Vi har sett en økning på 0,3 fra bunnpunktet i 2021 og er nå på nivå med før pandemien (4,0). Det er videre gledelig å se at det nå kun er 9% av respondentene som oppgir at de er lite motivert for studieinnsats (valgt alternativ 1 (ikke enig) eller 2 som svar på spørsmål 1) mot 15% i 2021.

Tabell 1 viser andelen som ikke er motiverte for studier nasjonalt og for HINN i Studiebarometeret i perioden 2017-2023 (Kilde: Studiebarometeret)

	Nasjonalt	HINN
2017:	9%	8%
2018:	10%	9%
2019:	10%	8%
2020:	14%	13%
2021:	16%	15%
2022:	13%	14%
2023:		9%

Som tabellen over viser er HINN nå tilbake på nivå med før pandemien.

Figuren nedenfor viser utviklingen i perioden for underspørsmålene:

Figur 8 viser utviklingen for spørsmålsbatteriet "Eget engasjement" i perioden 2014-2023 (Kilde: Studiebarometeret).

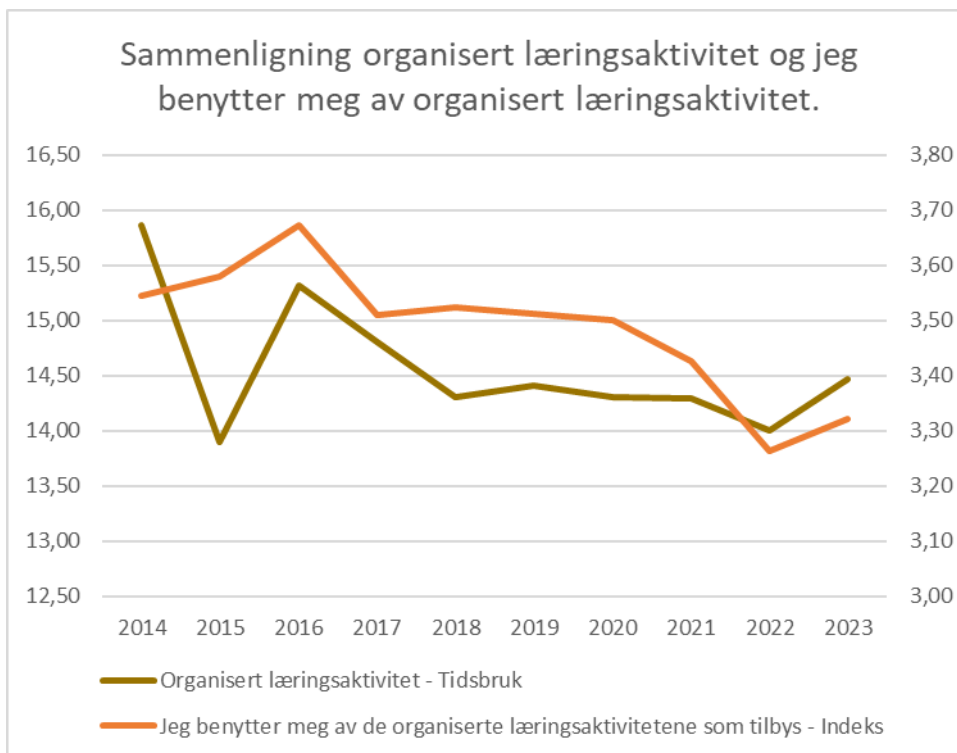
⁴ Hauge, M. S., Bakken, P. og Guajardo, G. (16.02.2023) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser Rapportnummer 2-2023 (lastet ned fra [NOKUT \(2023\) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser. Rapport 2-2023](#)), s. 18.

Vi ser at høgskolen har hatt en tydelig dupp på alle spørsmål under pandemien, men at vi nå ser et stigende engasjement.

Det er en bekymring at HINN fremdeles skårer lavest på underspørsmålet «Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys» med 3,4. Her skårer vi fremdeles 0,2 under normalen før pandemien. Det er også det eneste underspørsmålet i dette spørsmålsbatteriet hvor vi ligger under det nasjonale snittet (-0,1). Dette har basert på NOKUTs analyse lite med overordnet trivsel å gjøre⁵, men man må forutsette at dette har betydning for læring.

Det kan se ut som om den negative utviklingen har hatt en litt annen bane enn de andre underspørsmålene på dette spørsmålsbatteriet. Det er fristende å spørre om man i større grad har benyttet organisert læringsaktivitet i en periode hvor man i større grad var avhengig av felles digitale ressurser for å gjennomføre studiet. Ser man på studentenes tidsbruk på organiserte læringsaktiviteter i perioden 2014 til 2023 er dette en forholdsvis stabil indikator med små svingninger fra 2018 (variasjon på 0,47 timer). Fra 2014 til 2017 så vi derimot større variasjon. Dette samsvarer i stor grad fra 2016 med indeksen for spørsmålet «Jeg benytter meg av organisert læringsaktivitet som tilbys».

Figur 9 er et kombinasjonsdiagram som sammenligner tidsbruken på organisert læringsaktivitet (med akse til venstre) og indeks for hvorvidt studenten benytter seg av organisert læringsaktivitet (akse til høyre) (Kilde: Studiebarometeret).

Figur 8 viser hvordan de to indikatorene begge har et toppunkt i 2016 med en påfølgende utflating før vi når et bunnpunkt i 2022 og en økning i påfølgende år. Det kan dermed se ut som om

⁵ Hauge, M. S., Bakken, P. og Guajardo, G. (16.02.2023) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser Rapportnummer 2-2023 (lastet ned fra [NOKUT \(2023\) Studiebarometeret 2022 – Hovedtendenser. Rapport 2-2023](#)), s. 19.

opplevelsen av organisert læringsaktivitet og opplevelsen av hva man benytter seg av henger sammen.

Når Studiebarometeret spør om tidsbruk til organisert læringsaktivitet, spør man på følgende måte:

«Anslå hvor mange timer per uke, i gjennomsnitt hittil på dette studiet (ikke medregnet ferier), du bruker på: Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)»

Når man spør om egenstudier inkluderer dette å «lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid». Når man under «Eget engasjement» spør om deltakelse i de organiserte læringsaktivitetene definerer man ikke på tilsvarende vis. Dette spørsmålet kommer før spørsmålet om tidsbruk, og det er derfor ikke sikkert at studentene legger det samme i organiserte læringsaktiviteter begge steder.

Slik vi ser det er dermed dette et område hvor videre analyser kun kan gjøres tett på studieprogrammene. Det innbefatter en samtale i fagmiljø og med studenter om hva man mener med organisert læringsaktivitet, og en faglig vurdering av hva omfanget organisert læringsaktivitet i utgangspunktet kan kreve av studenten. På bakgrunn av dette kan man danne seg et bilde av hvorvidt studentenes opplevde anvendelse og tidsbruk er tilstrekkelig for å sikre høy kvalitet i utdanningen.

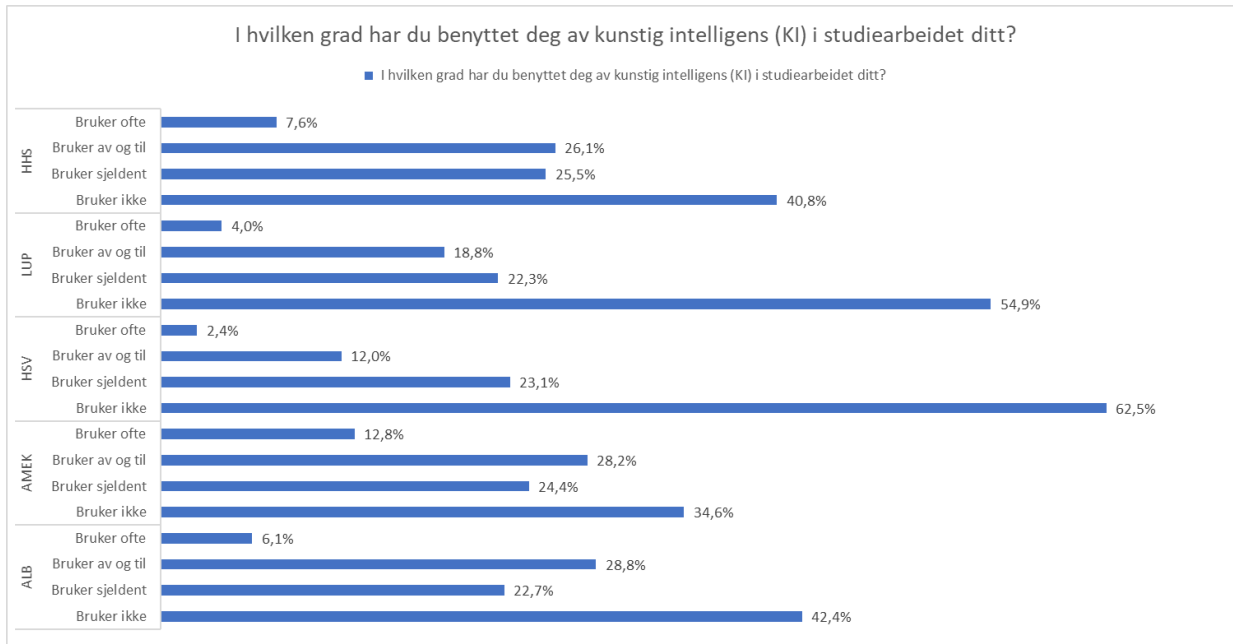
Kunstig intelligens

Studiebarometeret har i år et spørsmål og et spørsmålsbatteri om kunstig intelligens (KI). 52% av respondentene sier at de ikke benytter seg av KI i sitt studiearbeid. Dette er en høyere andel enn snittet i sektoren. De som bruker KI sjelden, av og til eller ofte er også blitt spurt om hva de bruker KI til. Her er det mulig å gi forskjellige svar. Respondentene oppgir i de fleste tilfeller at de bruker KI i lavere grad enn landssnittet. Nedenfor trekker vi frem de 5 viktigste måtene respondentene bruker KI på i utdanningen i synkende rekkefølge (med prosentandel av de svarende i parentes):

1. Forklare tema, pensum, konsepter, terminologi, etc. (63%)
2. Som "diskusjonspartner", inspirasjon for oppgaver, idémyldring, etc. (45%)
3. Kvalitetssikre/redigere egen tekst (stavekontroll, omformulering, etc.) (32%)
4. Oppsummere eksisterende tekst (artikler, pensum, egne oppgaver, etc.) (31%)
5. Oversette tekst (26%)

Av dette ser vi at respondentene benytter seg av denne teknologien primært som en form for leksikon eller diskusjonspartner. Samtidig vil vi peke på at det er lettere å se alternativ 1 og 2 som verdifulle bidrag til læringsprosessen ved at man får tematikk forklart med andre ord, eller blir presentert for andre og nye synsvinkler. Oppsummering av eksisterende tekst kan derimot være mer problematisk i den grad det betyr at man ikke selv skaper seg forståelse ved å lese hele eller store deler av pensum. Bruker man verktøyene til å generere/skrive tekst (17%) ser vi konturene av en bruk som i verste fall kan bety at man ikke kan skille mellom studentens eget arbeid og det som er produkt av en teknisk løsning.

Vi ser tydelige forskjeller fakultetene imellom med tanke på bruk av KI.

Figur 10 viser bruken av KI på ulike fakultet. DNF er utelatt på grunn av få svar (Kilde: Studiebarometeret 2023).

Vi legger merke til at respondenter ved profesjonstunge fakultet som LUP og HSV i mindre grad anvender KI enn andre. Så ser vi at de andelen som bruker KI «sjelden» er nokså lik fakultetene imellom. Differensieringen blir tydeligere når vi ser på de som bruker verktøyene «av og til». Her skiller ALB, AMEK og HHS seg ut mens det er AMEK som har størst andel studenter som bruker KI «ofte».

Går vi inn og ser på hvordan respondentene på de ulike fakultet bruker KI, brukes det gjennomgående mest til å forklare tema, pensum, konsepter og terminologi. Vi ser at teoritunge fakultet hvor respondentene i større grad anvender KI, oftere bruker KI til å oppsummere eksisterende tekster (ALB (43%) og HHS (38%)), mens et mer visuelt kreativt fakultet som AMEK har høyest andel som bruker KI til å generere lyd, bilde eller video (19%). Det er fagmiljøene selv som må vurdere hva som er god bruk av KI innen de ulike fagfelt.

Vi går ikke inn i en videre diskusjon om bruken av KI i denne hovedrapporten. Bruken av KI har selvsagt andre etiske utfordringer, for eksempel med med tanke på opphavsrettigheter, og det faktum at de tekniske løsningene fremdeles ikke er uten feil.

Gjennomføring av studieprogrammet

Studiebarometeret har i år to spørsmålsbatterier om gjennomføring av studieprogrammet. Viser at 91% i sitt tredje eller niende semester nå planlegger å gjennom hele studieprogrammet i henhold til normert tid. 5% angir at de tenker å bruke lengre tid. Disse får oppfølgingsspørsmål hvor de blir spurt om hvorfor de planlegger å bruke lengre tid. Dette er en svært liten gruppe (40 studenter) og derfor lite egnet til generalisering, men vi ser at personlige forhold oppgis av flest respondenter (44% -17 respondenter). Dette ligger 5% over det nasjonale snittet. Dernest vil vi peke på at det ser ut til at det er flere av disse studentene som planla å bruke lengre tid fra starten av. Denne andelen er 15% høyere enn det nasjonale snittet. Så understreker vi at tallgrunlaget her er for lite til å konkludere.

Valg av studiested og studieprogram

Studentene blir også spurt om valg av studiested og studieprogram. Det gis flere grunner til valg av studiested. De tre grunnene som flest studenter bedømmer som «viktig» er (i synkende rekkefølge):

1. At institusjonen har et godt faglig omdømme (53%)
2. At det sosiale miljøet på studiestedet er godt (51%)
3. At det er økonomisk gunstig for meg å studere der (45%)

Studentene ble også spurt hvor viktig noen spesifikke punkter var for valget av studieprogram. Her er det «faglig interesse» som skiller seg tydelig ut med 85%. «Forventede karrieremuligheter etter studiet» er også viktig med 70%, mens «Mulighet for å videreutdanne meg innenfor yrket mitt» med sine 55% er det siste som over halvparten av respondentene mener er viktig.

Konklusjon

Studiebarometeret har blitt slanket de siste årene og har nå færre hovedindekser enn tidligere. Studiebarometeret består i år av færre hovedindekser med 7 hovedindekser og et spørsmål for overordnet tilfredshet. Vi ser for HINN sin del noen generelle trekk for disse hovedindeksene:

- Vi opplever nå en oppgang på alle hovedindekser etter pandemien, men er ikke helt på nivå med situasjonen før pandemien.
- Vi skårer fremdeles under det nasjonale snittet på overordnet tilfredshet
- Vi ser en tydelig sammenheng mellom hovedindeksene «Organisering» og «Undervisning» og overordnet tilfredshet.
- Vi har fulgt opp NOKUTs undersøkelse fra i fjor og mener å se en sammenheng mellom enkeltspørsmålene «Jeg er motivert for studieinnsats» og «De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende» og studentenes overordnede tilfredshet.

Vi vil peke på at denne innsikten gir grunnlag for å utforme og implementere forholdsvis enkle tiltak for å øke studentenes tilfredshet. Dette er samtidig tiltak som vil kunne gi opplevelse av større sammenheng og forståelse i utdanningen og som dermed vil kunne gi økt læring.

Vi har en særskilt utfordring ved at vi i år fikk en historisk lav svarprosent. Håpet er at vi ved å vise intern sammenheng mellom enkeltspørsmål og hovedindekser kan skape økt forståelse for bruken av undersøkelsen i studieprogrammene. Vi antar at hvis undersøkelsen oppfattes som et nyttig verktøy i kvalitetsarbeidet vil det gi flere ambassadører som legger til rette for å gjennomføre undersøkelsen i undervisningstiden.

Vedlegg:

Studiebarometerets standard institusjonsrapport for Høgskolen i Innlandet
(Rambøll)